

بسم الله الرحمن الرحيم

کانال ایتا

https://eitaa.com/hadith_onlinehawzah

جمع بندی روایت 1 تا 11:

1- جهل در مقابل عقل است، نه علم

روایت 4: دوست هر کسی عقلش و دشمنش جهل اوست (صَدِيقُ كُلِّ امْرِئٍ عَقْلُهُ وَ عَدُوُّهُ جَهْلُهُ)

معنای عقل و جهل: عقل بند و بازداری است. عقل لسانه: جلو زبانش را گرفت. معقل: دژ و بارو، عقل: بازداری لازم برای تامین سنجیدگی و پختگی است. جهل ضد عقل: عمل بدون تأمل و عمل ناسنجیده. جهل به معنای بی گدار به آب زدن و بدون کنترل است

مثال 1: انه من عمل منكم سوء بجهاله ثم تاب من بعده و اصلح فانه غفور رحيم: انعام 54: عمل از روی نادانی خطا یا گناه نیست که توبه کند ولی عمل نسنجیده که از روی شهوت یا خشم یا شتابگری بوده، توبه و اصلاح در موردش معنادار است

مثال 2: رب عالم قد قتلہ جهله و علم معه لاینفعه، چه بسیار عالمی که جهلش او را کشته است و علمی دارد که سودش نبخشد! مثال دیگری است که تقابل عقل و جهل را نشان میدهد و معنای صحیح جهل را.

2- عقل مهمترین و اولین مخلوق است

روایت 1: عقل اولین مخلوق است که مورد خطاب قرار گرفت .

روایت 11: مَا قَسَمَ اللَّهُ لِلْعِبَادِ شَيْئًا أَفْضَلَ مِنَ الْعَقْلِ

روایت 2: حیا و دین جایی هستند که عقل باشد

3- هر که عمل دارد، لزوماً عقل ندارد!

یعنی عمل می‌تواند صرفاً یک پوسته ظاهری باشد ولی صاحب عمل جهت زندگی اش در راستای جهل باشد، مثل عبادات معاویه و امثال او

روایت 6: کسی که عاقل باشد، دیندار است. (مَنْ كَانَ عَاقِلًا كَانَ لَهُ دِينٌ)

روایت 10: کسی که وسواس در وضو و نماز دارد، عقل ندارد و مطیع شیطان است. یسمعون کلام الله ثم یحرفونه من بعد ما عقلوه و هم یعلمون (سوره بقره 75) یعنی بعد از اینکه در مقام شناخت سخن خدا را فهمیده و علم به حقانیتش دارد، در مقام عمل بر اساس آن عمل نمی‌کند

روایت 9: اگر حسن ظاهر کسی به شما رسید، گول نخورید، ببینید چقدر عقلانیت پشتش هست (إِذَا بَلَغَكُمُ عَنْ رَجُلٍ حُسْنُ حَالٍ فَانظُرُوا فِي حُسْنِ عَقْلِهِ فَإِنَّمَا يُجَازَى بِعَقْلِهِ)

روایت 11: فرائض ادا نمیشود، تا اینکه انسان درباره آن تعقل کند و عقلانیت پشت آن را درک کند. (وَمَا أَدَّى الْعَبْدُ فَرَائِضَ اللَّهِ حَتَّى عَقَلَ عَنْهُ)

4- عقل و تعقل مراتب دارد .

روایت 1: عقل را فقط برای کسانی که خدا دوستشان دارد، کامل میکند.

(وَلَا أَكْمَلْتُكَ إِلَّا فِيمَنْ أَحَبَّ)

روایت 11: خداوند عقل را بین بندگان تقسیم کرده است. عقل نبی

کاملتر از سایرین است و عقلش از جمیع عقول امتش برتر است و آنچه در

درون دارد، از اجتهاد مجتهدین برتر است .

www.onlinehawzah.com